

Ústav struktury a mechaniky hornin si připomněl 90 let existence

Výzkumné pracoviště nacházející se v pražské Libni v areálu původní Vydrovy továrny na výrobu poživatin nese od roku 1994 název Ústav struktury a mechaniky hornin Akademie věd České republiky (ÚSMH AV ČR). Letos slaví **90 let** své existence. Výročí si ústav připomněl na slavnostním setkání **23. listopadu** v reprezentačním zařízení Akademie věd ve Vile Lanna. Součástí vzpomínkové akce bylo představení publikace **Věda pod Rokoskou**, jež shrnuje dějiny ústavu.

Pozvání na setkání přijala i předsedkyně Akademie věd prof. RNDr. Eva Zažímalová, CSc. „Velmi oceňuji práci, kterou odvedli vědci z ústavu při vypracování posudku k odhalení příčiny sesuvu na dálnici D 8. Nezůstali však jen u toho, ale vytvořili poté dokument, který bude sloužit jako příručka při projektování liniových staveb právě s ohledem na možná rizika sesuvů,“ uvedla prof. Zažímalová. Připomněla také, že ÚSMH byl jeden z prvních ústavů Akademie věd, který zformuloval výzkumný program v rámci Strategie AV21, a to program Přírodní hrozby. Podle ní jde o jeden z nejlepších programů, které Strategie AV21 má, a jenž je značně viditelný i na veřejnosti. Poděkovala ústavu za reprezentaci Akademie věd a popřála mnoho úspěchů v multioborovém výzkumu do dalších let.

Autoři publikace *Věda pod Rokoskou* s podtitulem *Dějiny Ústavu struktury a mechaniky hornin AV ČR, v. v. i. a jeho předchůdců* jsou odborníci z Masarykova ústavu Akademie věd Věra Dvořáčková, Vlasta Mádlová a Jiří Šoukal. Na obsahu se podíleli i odborníci z ÚSMH. Věra Dvořáčková provedla přítomné nejen historií areálu, ale představila i práci autorů na tvorbě 230 stránkové knihy, která vypráví o dějinách výzkumného pracoviště, v nichž se ve velké míře zrcadlí i dějiny České republiky. Část publikace se věnuje také současnosti ústavu a výhledům do budoucna.

Ředitel ústavu RNDr. Josef Stemberk, CSc., uvedl, že výzkum byl od počátku svázán s uhlím a jeho těžbou, zpracováním a využitím. V současné době se zde vědci v šesti odděleních věnují mnoha dalším oborům zkoumajícím horniny a horninové prostředí. Zaměřují na výzkum zemětřesení, současných i prehistorických, na zkoumání svahových pohybů, a to nejen v České republice, ale i v extrémních polárních a vysokohorských oblastech. Věnují se také využití geotermální energie, zkoumání vlastností a úpravy hornin, technologií jejich zpracování či vývoj materiálů. Připomněl, že v nedávné době byly zahrnuty do výzkumu i environmentální technologie. Josef Stemberk stojí v čele této instituce od roku 2012.

Součástí slavnostní akce, jíž se zúčastnili vědci z různých oborů, spolupracovníci i zaměstnanci ÚSMH, bylo i promítání dokumentů o práci vědců ústavu, které získali organizátoři z archivu České televize. Program doprovodilo hudbou smyčcové Sedláčkově kvarteto, odpolední část zpříjemnilo účastníkům Vítězslav Hándl Jazz Trio.